

זרע שמשון
רבי שמשון היים
ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצ"ל
הבטיח למי שילמוד בספריו:
תשלומי חן וחסד ושלמא רבא
מן שמאי וענינים תראה בנים
ובני בנים כשתילי זיתים סביב
לשולחנכם, הכמים ונבונים
ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו גזרעכם וכו',
בני חיי ומוזני טבי.

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשאריות כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכו' הנח"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ח"ל: הבטיח הגאון שיעשה
טובה לכל הגושתדלים והמסייעים
ברוצאות חיבוריו לאור, וכן היה באמת.
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להנה"ק מקודינגלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכו"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמדו או יפרסם דבריו
אני אטיב עמוהם להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו אזיה מזמורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שמוע
קול בכיות עמו ישראל בהמנים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב להם, כל הימים

לב העברי
רבי עקיבא יוסף
ב"ר יחיאל שלעזינגר זצ"ל
כתב בצוואתו
בקשתי שטוחה שישתדלו
להדפיס ספרים שלי, ואני
תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
יהיה בכוחי, אקוה שלא להיות
כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמת
אקוה כי לא יבושו בי תומכי.

חזון יחזקאל
רבי יחזקאל ב"ר מרדכי
זלמן אברמסקי זצ"ל:
הג"ר שלום אייזן זצ"ל בעת
הספרו בשעת הלוייה הכריז:
נצטויתי מאת רבינו זצ"ל לפרסם,
שהבטיח שישמליץ טוב לכל מי
שילמוד בספריו, וכן ימליץ טוב
לכל מי שיפיץ את חידושי תורתו.
(רבבות אפרים ארח"ב עמוד
רמ"ח, מלך ביפו פרק מ"ב).

מלליצי יין ושיר

אתוון דאורייתא
רבי יוסף
ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
העיד חתנו הגאון רבי יצחק
מנחם מארגענשטערן זצ"ל
בהספרו
רבינו בטרם עלה השמימה
הבטיח כל מי שייסייע בהדפסת
החיבורים שלו יהיה לו למליץ
יושר בעולם העליון

בן לאשרי
רבי יצחק ב"ר אשר
אנשיל הוברמן הרב
מרעננה זצ"ל כתב בספרו:
הנני מוסר מודעה שהחלטתי להתפלל
בלי נדר בכל יום על כל אלה שיעיינו
בספרי, ויגידו בשמי דברי תורה
לאחרים שיושעו מכל צרה
שצריכים ישועה בעוה"ז ובעוה"ב.
וכל הלומד בספרי יזכה ליר"ש,
והצלחה בכל טוב, בזה ובבא
וסגולה גדולה בבית לכל הדברים.

שערי זבול
רבי זבולון
ב"ר אברהם משה המבורגר זצ"ל
הבטיח כמה פעמים שיעשה
טובה וימליץ טוב למי שיעשה
טובה לנשמתו, וכך חרות על
מצבתו

די שטערקסטע סגולה פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב?
פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה?
פארוואס האב איך צער גידול בנים?
פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען?
פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

תירוץ

זייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

צדקת הצדיקי
רבי צדוק
ב"ר יעקב רבינוביץ זצ"ל
אמר קודם פטירתו
שמבטיח כמו הבטחת בעל
מלא העומר שמי שידפיס
דבריו יהיה לו למליץ יושר

שערי זבול
רבי זבולון
ב"ר אברהם משה המבורגר זצ"ל
הבטיח כמה פעמים שיעשה
טובה וימליץ טוב למי שיעשה
טובה לנשמתו, וכך חרות על
מצבתו

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, צדקת הצדיק, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב,
און ר' יחזקאל אברמסקי, ר' זבולון המבורגר זצ"ל וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר
פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

לע"נ הרה"ק המקובל המלוב"ן ר' רפאל ב"ר אברהם ריס ז"ע

ויאמר אל משה אני חותק יתרו בא אלך ואשתך ושני בניה עמה. וברש"י: אם אין אתה יוצא בגיני צא בגין אשתך, ואם אין אתה יוצא בגין אשתך צא בגין שתי בניה. יש להבין מפני מה חשש יתרו שלא ירצה משה לצאת אליו לקבלו, ועוד קשה הלא מצינו שקיבל משה את הערוב רב שעלה עם ישראל ממצרים, ולמה יגרע יתרו מהם. ויש לומר, דהנה בעת שקיבל משה את הערוב רב בשעה שיצאו ממצרים, עדיין לא היו ישראל במדרגה כל כך גדולה, שהרי עדיין היה להם פחד מהמצריים, וכמו שמצינו (שמות יד:י) שאף אחר שיצאו ממצרים, היה להם עדיין פחד מהם. ואח"כ אף נוסף עליהם מלחמת עמלק, ולא היה להם עדיין מה לאכול, כי עדיין לא ירד להם מן. אולם כשבא יתרו, היה זה אחר שראו את נס קריעת ים סוף והנצחון שהיה במלחמת עמלק, וכבר היה להם את המן והבאר והתורה, עתה עלה במחשבת יתרו שאולי לא ירצה עוד משה לקבל גרים, וכעין מה שאמרו (יבמות מז:). 'אין מקבלים גרים לימות המשיח', כי שמא באים להתגייר רק מחמת גדלותן של ישראל, משום כן שלח לומר למשה שאף אם אינו יוצא בגיני, ראוי שיצא בגין אשתו ובניו.
עוד יש לפרש בדרך הסוד עפ"י מה שכתבו המקובלים (האר"י בשער הפסוקים פרשת שמות), שמשה רבינו היה גלגולו של הבל, ויתרו היה גלגולו של קין, וציפורה היתה התאומה שנולדה עם הבל שבשבילה הרג קין את הבל, ועתה החזיר יתרו למשה את התאומה שלו. והנה מצינו (מכות יג:) גבי רוצח שיצא מעיר מקלט, שחוזר לארץ אחוזתו ואינו חוזר לגדלותו וחשיבותו. ולכן עתה שיתרו בא להתכבד במשה ולומר אני חותן המלך, ובכך רצה לחזור לגדלותו שהיה לו בתחילה, כמו שהיה קין אחיו הגדול של הבל, לכך שלח לומר למשה 'אם אין אתה יוצא בגיני', היינו אם אינך רוצה לתת לי גדולה

תולדות האבני נזר ז"ע

בעת שהיה האבני נזר משמש ברבנות בעיר 'קראשנעוויטין', אירע פעם שהמשמש של האבני נזר אמר לו, דיש בעיר התן, שנוהג לבקר בכית הכלה ככל יום. האבני נזר שלח תיכף לקרוא לשבעה טובי העיר, וזרק לפניהם את כתב הרבנות, וצעק: 'איך אהיה רב אצלכם, ועבירות נעשות בעיר ככל יום'. ושלח אנשים גבורים 'מבלים', להביא את החתן לפניו. וציוה להמשמש שיכה את החתן, כשראה שהמשמש מהסס, ניגש האבני נזר אל החתן והכה אותו, אח"כ אסף את כל אנשי העיר ודרש בפניהם על הענין הזה. החמשך היה שאביו של החתן רצה להגיש קובלנא על הרב לשלטון, אך אנשי העיר איימו עליו שיקרעו את הדף שלו מפנקס החברא קדישא, ונרתע.

אם קרה שסידר קידושין אצל תושב שלא היה ברור אם התנהגותו הוא כראוי, לא היסס להשאר שם כל הערב בהתנונה, היה יושב בפניה ומשוחח בד"ת עם תלמידו שהתלווה אליו מבלי לטעום דבר, עד שכל המוזמנים הלכו לביתם, וזה היה כדי למנוע בנכחותו התנהגות שלא כשורה. ואמר: 'נשארתי פה כל הלילה מחפש פן ירקדו יחד שיד מיט שטיוועל' (-נעליים עם בתי רגלים), [לשון נקיה על ריקוד מעורב]. (מראה הדשא).

וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר ואת ההר עשן וירא העם וינועו ויעמדו מרחוק. ויראה שבתחילה לא היה להם הרגש כל כך לפחד ולירא מהדר גאונו יתברך, כי כל מה שאדם משיג גבורות הבורא, יותר מתיירא ומתפחד. לכן אמר 'וכל העם רואים את הקולות', אז 'ירא העם' ראה חושיית, והגיעו למדרגת היראה [ולכן] 'ויעמדו מרחוק'.

ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות. 'ונשמעה' מיותר. ויראה כי לסיבת קדושת דיבורו יתברך לא עצרו כח לקבל קדושת הדיבור, כי מעלה יתירה נודעת בדיבורו של הקב"ה שרואים את הנשמע, כמו שכתוב 'רואים את הקולות', ולא יכלו לסבול מדרגה זו, לכן אמרו 'דבר אתה עמנו ונשמעה' לחוד,

ולא ראה ושמיעה, שאין יכולין לסבול קדושת הדיבור שהוא בחינת רואים את הנשמע.

לע"נ הר"ר מאיר ב"ר יעקב דוד וויסברוד זצ"ל י"א צ"ו שבט

היו נכנים לשלשת ימים, אל תגשו אל אשה. אמרו חז"ל (ביצה ה:), דכיון שנאסרו בתשמיש בשלשת הימים שלפני מתן תורה, לכן הוצרך הקב"ה לאמור למשה אח"כ 'לך אמר להם שובו לכם לאהליכם', דהנכם מותרים מעתה בתשמיש. והקשה הגמ' דמה הצורך בהיתר זה, והלא כל הסיבה להמנע מתשמיש היתה כדי להגיע בטהרה למעמד הר סיני, וא"כ פשוט דאחר מעמד הר סיני הדבר חוזר להיתרו. ומסיק הגמ' דשמע מינה, דכל דבר שבמנין, צריך מנין אחר להתירו, ואינו נותר מאליו.

וכוונת הגמ' היא, דלא היה האיסור רק לשעתו והיינו קודם מתן תורה, דאז לא היו צריכים להיתר אח"כ. אלא היה האיסור לעולם, דבשעה שנאסר,

נאסר לעולם, רק שאח"כ הותר. והטעם שנאסר מקודם לעולם, הוא כדי שיהיו מובדלים לגמרי משום שמץ פסולת. וכמו שהגיד כ"ק זקני זצלה"ה מקאצק על דברי התרגום 'לא תקרבון לצד אתתא', דאם קרובים לצד זה, אז אינם בצד זה. (שם) משמואל שבועות שנה תרע"ג.

החובל בחבירו. הדין הוא דהחובל בחברו חייב לשלם לו חמשה דברים: נזק, צער, רפוי, שבת, בושתי. ואם היכהו מכה שאין בה שוה פרוטה, שאז אינו חייב בחמשה דברים, אז גם לוקה על הלאו של 'פן יוסיף להכותו', אבל אם היכהו מכה שיש בה שוה פרוטה, שהוא חייב בתשלומי ממון, אינו לוקה, שאין אדם משלם ולוקה (ע' כתובות לב:).

ואם נתחייב ממון בשעת החבלה, ונפטר מן החיוב אחר כך, כגון שהיכה את הגר שאין לו יורשים הכאה שיש בה שוה פרוטה, ומת הגר, הרי זה חייב מלקות מאחר שאינו משלם ממון. ונסתפק האבני נזר (אבה"ע סי' רפ"ד), דמאי הדין היכא שהיכה את חברו ומחל המוכה אחר כך על התשלומים, אם

כמו בתחילה, לפי שהייתי רוצה כשהייתי קין בגלגול הראשון והרגתי את הבל, ואין הרוצח חוזר לגדלותו, צא בגין אשתך שהיא התאומה שלך ועתה החזרתיה אליך, והיינו ציפורה בתו שהיא היתה התאומה שנולדה עם הבל. ואם אין אתה יוצא בגין אשתך, היינו שאף היא אינה ראויה לכבוד לפי שהיא גרמה את התקלה הגדולה שבגללה הרג קין את הבל, צא בגין שתי בניך, שהם לא חטאו כלל, וכתב בספר עשרה מאמרות, שהם זרעו של הבל ששמורים לו מששת ימי בראשית, וראוי לקבץ המפורזים שנדחו מהימים הראשונים. (זרע שמשון אות ב').

לע"נ הגר"ר ירחמיאל אליהו בוצ'קו ב"ר דוד יהודה זצ"ל י"א צ"ו שבט

ויאמר ה' אל משה רד העד בעם פן יהרסו אל ה' לראות ונפל ממנו רב וגם הכהנים הנגשים אל ה' יתקדשו פן יפרוץ בהם ה'. ורש"י נדחק בתיבת 'יתקדשו', וכתב דהכוונה 'היו מזומנים להתייצב על עמדתן'. וזה דוחק, וגם לשון 'ונפל ממנו רב' צ"ב.

ואפשר לומר, שלעיל במצות הגבלה נאמר 'והגבלת את העם סביב לאמר השמרו לכם עלות בהר ונגוע בקצהו כל הנוגע בהר מות יומת', והוא כפול, [עלות בהר ונגוע בקצהו, כל הנוגע בהר].

ונראה, לפי שיש ב' סוגים בכלל ישראל: (א) יש שמתקרב מצד שרוצה לקרב עצמו אל הקדושה כדי שישגי יותר. (ב) יש שמקרב עצמו לראות המראה הגדול, ולא להתקדש. ולזה כפל הדברים, כי קרבת ההשגה ג"כ סיבה שלא יעצר כח נפשו לסבול גודל הקדושה, וכמו שאיתא בבן עזאי שהציץ ומת. וכמו שכתב בספר ברית מנוחה על 'קברות התאוה', שהוא קברות התאוה לראות מראות הקדושות, וזה סיבה ג"כ כי תאכלנו אש הקדושה כאשר בערה במ אש ה'. ויש שיתקרב עצמו בלי הכנת השגת קדושה, [רק כדי לראות המראה הגדול].

ולזה כפל הדברים: (א) 'השמרו לכם עלות בהר ונגוע בקצהו' הן מצד התקרבות הקדושה שהיא סיבה שלא תסבול נפשו הקדושה והוא עצור בחומר. (ב) 'כל הנוגע בהר' - אפילו מי שיקרב עצמו מבלי הכנת הקדושה רק לראיה בעלמא, 'מות יומת'. ואמר אח"כ 'אם בהמה אם איש לא יחיה' שאפילו בהמה שאינה בת דעת להכנת הקדושה, ואם כן גם איש דומיא דבהמה רק בנגיעה בעלמא יומת.

והנה יש שלומי אמוני ישראל שמשליכין נפשם מנגד כדי שיקנו הכנת תוספת הקדושה, ואין משגיחין באסיפת (-מיתת) החומר מול קדושת הנפש אשר יקנו להשיג, וא"כ יעלו דעתם להתקרב ולמסור נפשם על קדושת ה', כמו שנאמר על בן עזאי שהציץ ומת. אולם אחר שמצות ה' בפירוש נאמרה 'שלא יהרסו לראות', א"כ אף שיהיה כוונתם לקבל קדושה יתירה, לא זו בלבד שלא יועיל לקדש קדושה, אלא אף גם קדושה ראשונה יפול מהם הרבה מחמת עברם מצות ה'. וזהו שאמר הכתוב 'פן יהרסו אל ה' לראות' היינו להשיג השגה יתירה, ולא מיבעי שלא ישיגו קדושה יתירה אלא 'ונפל ממנו רב' היינו חלק רב מהקדושה שקדם להם.

א ע' תוס' מכות טז. ד"ה התם. ובאחיעזר (סי' כ' אות ה') כתב דיש בזה מחלוקת ראשונים, ע"ש.

הרה"ק בעל אוהב ישראל מאפסא ז"ע אמר:

כל מי שידליק נר לעילוי נשמתו - ר' אברהם יהושע העשיל ב"ר שמואל - אעשה לו טובה. (אוצר ישראל).

סגולה פאר ערליכע קינדער

סגולת אריה'ק כהדרת הרה"צ מ'ארמד זצ"ל

אריינברענגען דאט חטא אין אייערע קינד דורך א שטיין ביי קברי צדיקים.

וואס טוהט מכן דורות ישרים:

- מ'דארף איר וויסן ווען די שטיין אסאך יאהר צו העלפן איר, וועט עס טון פאר אייער יעוהה פרוואנט. בנאמנות, קאנפידענשלע.
- יעדע נאמען איז א באזונדערע שטיין, באזונדערע עבודה און תפלות פאר א לענגערע צייט. אלעס ווערט געטון מיט גרויס איבערגעבענקייט. מיט כונה, במתינות, אזוי האט עס די ריכטיגע כח.
- מ'שרייבט די נאמען נוסח אויפן שטיין סיי פאר מען באקט די חלות און סיי נאכדעם אזוי ווי אלע שיטות. די שטיין בלייבט אין דעם אויפגען פאר 2 וואכן.
- מ'זאגט די תפילה 18 מאל אויפן שטיין, ביי די ריכטיגע צייטען.

דוקא איר דעם מקובלדיגע אופן פון מכן דורות ישרים וועט מען ווי עס ווערט מקיים די ווערטער פון אריה'ק אויפן הארץ: **יבדד בלב (אנצוגען אין הארץ צו אריינשיקן), שיהפך לב לשמים (שטיין ווי גאנצע מענטש), ותרם מלאים (וועט עטן האנדל),** מקען עס געבען פון מענער.

פאר פרטים וופט-טקסט מכן דורות ישרים
dorosyesharim@gmail.com 917-635-3883

צופרידענע עלטערען פון מכן דורות ישרים זאגן:

"מיי קינד איז געווארען א אנדערע מענטש. ער וויל מוסר, ער וויל ענדיגען א מסכתא

"מיי זון געהט אויך 'זונע מיר' פאר סוף זמן קייאט שמע

"מיי ציטע האט אריינגעלייגט א פילטער

"איר האב נישט געהאט קיין מנוחה פארדעם. נישט וויסענדיג וואס מיי בחור טוהט

"כאטב ניגעהייבן זענען הצלחה מיט מיניע קינדער נאכגען מנדב זיין פאר מיי חברים קינד

אמרינן שמחילתו נחשב כפרעון, ולכן אם נפטר על ידי מחילה, פטור מן המלקות. או דלמא אין המחילה כפרעון, אלא כאילו נפטר מן החיוב, ואם כן לוקה.

ו"ל: נסתפקתי אם הכהו שוה פרוטה ומחל לו אח"כ, אם חייב מלקות, [אם אמרינן דמחילה נחשב כפרעון, א"כ אין אדם משלם ולוקה, או דלמא אינו נחשב כפרעון, ולכן לוקה]. והנה בתוס' (מכות טז. ד"ה התם) מבואר, שאם חבל בגר, ומת הגר, לא נפטר ממלקות, [דלא הוי] כאילו שילם ממון. אך אין ראייה מזה למחילה, [דאילו מחילה חשיב כפרעון] וכו'.

והמחנה אפרים (ה' זכיה מהפקר סי' י"א) נסתפק אם מהני מחילה בעל כרחו של המתחייב ע"ש. וא"כ לעולם הנחבל יכול לחייבו מלקות ע"י שימחול לו הממון וכו', וצ"ע לדניא.

לע"נ הגר"ר שמהא אליהו ב"ר מאיר ציפקוויץ זצ"ל יא"צ ט"ו שבט

וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר. תיבת 'לאמר' לכאורה אין לו פירוש כאן. ונראה, דכל תר"ג מצוות כלולים בעשרת הדברות, ויש שש מאות ועשרים אותיות בעשרת הדברות נגד תר"ג מצוות ושבע מצוות דרבנן, וזה שנאמר 'את כל הדברים האלה' תר"ג מצוות [ושבע מצוות דרבנן], 'לאמר' מרמז על תורה שבעל פה, שעל זה נאמר 'תזל כטל אמרתי', והיינו שיינסו דברי תורה בלב, ועל דרך שמובא (זוהר ח"א ר"ד): אמירה בחשאי, כמה דאת אמר 'אמרת בלבבך'. וזה שנאמר 'לאמר' שיוקבעו הדברי תורה בלב, וזה עיקר שורש וכח תורה שבעל פה, כמו שנתבאר כמה פעמים.

ואף דלוחות ראשונות נשתברו, מ"מ נשאר ממעמד הר סיני, כדכתיב 'ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו'. ואמרו (נדרים כ.) דזו בושא, ומי שאין לו בושא פנים בידוע שלא עמדו אבותיו על הר סיני. והיינו שנשאר היראה בלב ישראל להתבייש מהש"ת לבלתי תחטאו.

ובמשנה (אבות ג:א): הסתכל בשלושה דברים ואין אתה בא לידי עבירה וכו', מאין באת מטיפה סרוחה, ולאן אתה הולך למקום עפר רמה ותולעה, ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה. ובירושלמי (סוטה פ"ב ה"ב, וכן הוא בויקרא רבה יח:א) איתא: ושלשתן דרש ר' עקיבא מתוך פסוק אחד 'זכור את בוראך', 'בוראך' זו ליחה סרוחה, 'בורך' זו רמה ותולעה, 'בוראך' זה מלך מלכי המלכים הקב"ה שעתידי ליתן לפניו דין וחשבון.

ויש לומר שזה ענין מה שאמרו (סוטה ה.): דאמר ר' יוחנן דר"ת של 'בשר' הוא 'בושה סרוחה רימה'. 'דבושה' היינו הבושת פנים מהש"ת,

וזהו 'בוראך'. 'סרוחה' זה 'בורך' והיינו ליחה סרוחה. 'רימה' לאן אתה הולך, וזה 'בורך'. ואינו כסדר שנחשב במשנה. וזה שנאמר 'היה מדי שבת בשבתו יבוא כל בשר' להשתחות לפניו, דהנה כתיב (ישעיהו סו:א): 'אי זה מקום מנוחתי וגו', ואל זה אביט אל עני ונכה רוח וחרד על דברי', ואמרו (תנא דבי אליהו רבה פ"א) 'דאי זה מקום מנוחתי' קאי על השבת. ונראה שבשבת שחושב האדם כל העובר עליו בימי המעשה, נעשה 'עני', 'נכה רוח', 'חרד על דברי', והוא נגד שלושה דברים אלו, שע"י שנותן אל לבו שבא מליחה סרוחה, הוא 'עני' בשורש שאין לו כח. 'נכה רוח' כשחושב אחריתו שהולך למקום, ונפך רימה ותולעה. 'וחרד על דברי', שחושב שעתידי ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים ונופל עליו הפחד והבושה מהש"ת, וכסדר שנחשבו במשנה, וזה מרומז בתיבת 'כל בשר' כאמור.

לע"נ הגר"ר שמואל בנימין ב"ר אליעזר חוסמן סופר זצ"ל יא"צ כ"א שבט

וישלח משה את חותנו וילך לו אל ארצו. איתא במכילתא: נתן לו מתנות רבות. ויש לפרש הכוונה על דרך דרוש, דהנה אמרו (מגילה כח.), דרבי זירא לא הוה שקיל מתנות דכתיב 'ושונא מתנות יחיה'. אמנם כבר כתבו בספרים דאצל כהנים ולויים לא שייך לומר כן, דהרי תרומות ומעשרות היו פרנסתם.

ויש לומר דלכך נתן משה מתנות ליתרו, דגר נחשב כלוי, על דרך דאיתא בילקוט שמעוני (פ"ב רמז ר"ג) עה"פ 'תורה אחת יהיה לגר', דג'ר' שקול עלי כל'וי, ע"כ. ובוזה יתבאר מאמר הכתוב 'וישלח לו אל ארצו' שנתן לו מתנות רבות, ובוזה ראה יתרו שנחשב כגר אמת, והרי מזה ידע כי מקבלים גרים, ועל כן 'וילך לו אל ארצו', דאיתא בילקוט שאמר הריני הולך לארצי ומגייר כל בני מדינתו ואקרבם תחת כנפי השכינה ע"כ, דמכיון שראה שנתקבל גירותו עד שמשנה נותן לו מתנות כלוי, על כן הלך לו אל ארצו לקרב גם אחרים תחת כנפי השכינה.

לכות מ.ב. ה.פ. לעשירות והצלחה בכל מעש"י
ויספר משה לחותנו את כל אשר עשה ה' וגו' את כל התלאה. פירש"י: למשוך לבו לקרבו לתורה. וכתב בשפתי חכמים, דאל"כ למה סיפר, הא כבר שמע הכל. ולי נראה להיפך, דעל פי הלכה בגר שנתגייר אומרים לו מה ראית שבאת להתגייר (יבמות מ"ז), על כן נראה לומר להיפך, דכדי שלא יהיה הדבר נקל בעיניו להתגייר, לכן סיפר לו דייקי 'את כל התלאה אשר מצאתם בדרך', שלא יחשוב כי בנקל בא לכל הכבוד הזה, לזה אמר לו משה כמה צרות סבלו, עד לבסוף 'ויצילם ה' וואלי המכוון מה

ב כן כתב הקצוה"ח (סי' תכ"ד ס"ק א') דמחילה נחשב כפרעון.

הגליון בארץ ישראל נתנדב ע"י הרב חיים מאיר בן עלקא שליט"א זכות הצדיקים מליצי יושר יעמוד לו ולמשפחתו ולכל יו"ח להתברך בכל מילי דמיטב

‘מעגלי צדק’ על פרשת ראה מסוגל לעשירות

ר' ישראל וואלף מאנדעל היה עשיר, ונהפך עליו הגלגל ונעשה יורד ונצרך לבריות, ואמר לו הרה"ק בעל מעגלי צדק מדעוש: תהגה בספרי מעגלי צדק פרשת ראה, ותוושע ממצוקתך ויהיה לך הרחבה גדולה בלי מצרים. וכך היה, שאחר שלמד מעגלי צדק על פרשת ראה, נושע ויצא ממצר למרחב, והתברך בהשפעה מרובה בכל עניניו.

שבעה שבועות תספור לך מהחל חרמש בקמה תחל לספור לך שבעה שבועות, ועשית חג שבועות לה' אלקיך מסת נדבת ידך אשר נתתן כאשר יברכך ה' אלקיך. צריך ביאור מה זה 'מסת נדבת ידך'. ורש"י פירש לפי השלמים. [וז"ל: מסת נדבת ידך, די נדבת ידך, הכל לפי הברכה הבא שלמי שמחה וקדש קרואים לאכול]. ואינו מובן איך תליא החג לפי השלמים, וגם קשה הא איכא פלוגתא (ביצה כ.) בשלמי נדבה אם מקריבין ביו"ט.

ונראה לענ"ד לפרש בדרך מוסר, על פי המדרש (ויק"ר כח:ג): שבתות תמימות, אימתי הן תמימות, בזמן שישראל עושין רצונו של מקום. ונראה לי על פי מה שכתב המדרש שם: כתיב 'שבועות חקות קציר ישמור לנו', ישמור לנו מרוחות רעות ומטללין רעים, ואימתי, באלו שבע שבועות שבין פסח לעצרת, ע"כ. והיינו 'תמימות' כעין 'תמימה' דפרה אדומה בלי מחסור דבר, והיינו שלא הגשם בעת הקציר, והוא כשישראל עושין רצונו של מקום.

והכוונה, דענין הספירה יש לומר כפשוטו, מאחר שאותן הימים הם ימי העבודה קצירה ודישה שהיא מתחילת פסח עד שבועות, ולהורות נתן בלבינו כי הגם שטוב תורה עם דרך ארץ, מ"מ יהיה תורה עיקר, ודרך ארץ טפל, כמו שאמרו (ברכות לה:): ראשונים שעשו תורתן עיקר ומלאכתן עראי זה וזה נתקיימה בידן, ועל פי מה שכתב הישמוח משה (פ' בחוקותי ד"ה ועוד תירוץ) על מה דכתיב 'עת לעשות לה' הפרו', דאם רק לעתים קבועים לומד, ושאר הזמנים עוסק בעניני עוה"ז, הוי הפרה לתורה. ולכן בא הרמז דאותן הימים שהם ימי העבודה, יהיו ספורים, ושאר הימים כל ימי חייו רק בעסק התורה, שזה יעשה עיקר.

ולפי מה שנאמר בפיט בשחרית ליום ב' לשבועות 'זה שיש לו אינו שלו, קנין שאינו שלו למה הוא לו', על פי הפסוק 'איש אשר יתן לכהן לו יהיה', ועל פי המעשה הידוע [עם ר' שמעון מויען, ראה מליצי יושר פרשת נצבים וילך תשפ"ג], שבאמת אין לאדם רק מה שיסגל צדקה ומעשים טובים וגמילות חסדים. והנה אותן הימים שקוצר ודש, יש כמה מצות: צדקה וגמילות חסדים לקט שכחה ופאה תרומות ומעשרות ולהחזיק ידי עניים, כי זהו עיקר שחשוב שלו, ולכן אומרים מגילת רות בשבועות, כי הוא כולו חסד, שמתחילה הא דאלימלך נענש כל כך, פירש"י (ריש רות) מחמת צרות עין בעניים, ולכן הלך למואב שהם צרי עין, כמו שנאמר 'על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים'. ולהיפוך זה רות, שבזה נגלה מבואר כי 'מואבי' ולא מואבית' [דמואביות] גומלים חסד, וזה היתה כוונתה לגמול חסד עם נעמי שלא לעזבה, וגם עם המתים ע"י יובס לתקן נשמתם כנגלה מבואר בפסוקים 'להקים שם המת'. וכמו כן מיד בבואם העירה גמילות חסד של כל העיר עם אשת בועז, וכמו כן אחר כך הלקט ושכחה שנהגה בישראל, ללמוד מזה שכר של גמילות חסדים ועונש צרי עין.

ולכן שפיר קאמר המדרש 'אימתי הן תמימות כשישראל עושין רצונו של מקום' ליתן צדקות, אז הם תמימים, שאין בהם חסרון הממעט הקציר, ולכן בכלות הקציר בא היו"ט, ויוכל לשמוח בראותו רב התבואה שקצר ודש, אבל באמת לא בזה ישמח מה שראה בעיניו, רק מה שנתן מזה לעניים, וזהו 'ועשית חג שבועות כפי מסת נדבת ידך', ולא מה שהשארית לך, כי תדע 'כאשר יברכך ה' וגו' ונתן לך בכדי שתתן, ובאופן זה תשמח עם העניים בשוה, שגם להם יהיה שמחה, משא"כ אם לא נתת. ומסיים שלא תהיה צרי עין, כי תזכור 'כי עבד היית' וגו', ולא היה לך כלום, והש"ת נתן לך בכדי שתתן, ובזכות הצדקה ובא לציון גואל במהרה בימינו אמן.

שכתב רש"י 'לקרבו לתורה', ד'לקרבו' הוא לשון 'כלי קרב', מלשון מלחמה, דאמר לו כמה סבלו עד שזכו לתורה. ולכן 'ויחד יתרו על כל הטובה', דנעשה בשרו חדודין על כל התלאה עד שבאו לזה.

ויחד יתרו על כל הטובה וגו' אשר הצילו מיד מצרים. צ"ע למה נקט 'אשר הצילו', ולא 'הצילים', כמו שכתב לעיל 'ויצילם ה'! ואפשר לומר ע"פ מה שאמרו (סוטה י"א): 'ג' היו באותה עצה ד'נתחכמה לו', בלעם ואיוב ויתרו, בלעם שיעץ נהרג, איוב ששתק נדון ביסורין, יתרו שברח זכה ועלה לגדולה, ע"ש. ועל כן שמח על כי לא נתפתה עמהם וברח שלא עלה תקלה על ידו, וזה 'אשר הצילו' לעצמו.

כי יבא אלי העם לדרש אלקים, כי יהיה להם דבר בא אלי ושפטתי וגו' ויאמר חתן משה וגו' נבל תבל וגו', עתה שמע בקולי איעצך וגו' היה אתה לעם מול האלקים. צ"ב לשון 'מול', 'היה צ"ל 'לפני האלקים', גם צ"ב כפולי הדברים 'כי יבא אלי העם', 'כי יהיה להם דבר בא אלי'.

ואפשר לומר דבמנהיגי דור יש שני דברים: (א) בתור פוסק, לדון ולהורות. (ב) בתור צדיק הדור, כדאמרו חז"ל 'כל שיש לו חולה בתוך ביתו ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים, וכמו שמצינו אצל אלישע איש אלקים דהיה כן, וגם אצל שמואל אשר שפט את ישראל, וכן מצינו במעשה שאול עם אתונות שהלך אצל הוראה עם פדיון רבע שקל, כנהוג [עכשיו] דנותנין פדיון לצדיק כדי שיתפלל]. ונמצא דאיכא טירדה כפולה להצדיק, וצריכין שניהן, דאם יש גזירה, הצדיק מבטלו, ועל זה אמר 'כי יבא אלי העם לדרש אלקים' בבקשה להושיעם בתפלה. ושוב 'כי יהיה להם דבר בא אלי ושפטתי וגו' והודעתי, והיינו לפסוק הדין. ועל זה אמר יתרו למשה רבינו 'נבל תבול' במלאכות כפולות כאלו, כי אם 'היה אתה לעם מול האלקים', 'מול' היינו כנגד, לבטל מידת הדין ברחמים ולהושיעם. ואילו על דבר המשפט, על זה צריכים להעצה של 'ואתה תחזה'. ועיין ברמב"ן שכתב על דרך זה.

וכתבו התוס' (שם ד"ה ומה) וז"ל: וא"ת מאי קאמר דפירש מן האשה 'מדעתו', והלא דאורייתא הוא, דק"ו ניתן לידרש, וע"ש תירוצם.

ובגור אריה תירץ, וז"ל: דלא ניתן ק"ו לדרוש רק כאשר נשלמה התורה בסוף ארבעים שנה וכל התורה לפנינו, דלפעמים יש פירכא על הק"ו ממקום אחר, או יוכיח ממקום אחר, כמו שהם כל פירכות ויוכיח שבתורה, ולפיכך אין לדרוש ק"ו רק כאשר כל התורה לפנינו, ואז אם היה פירכא או יוכיח ממקום אחר, יש להשיב, אבל כאשר לא ניתנה כל התורה, אין לדון ק"ו בדבר אחד שנצטווה, ולפיכך נקרא זה שעשה 'מדעתו' עכ"ל.

וכתב הגר"י ענגיל (גליוני הש"ס שם) וז"ל: סברת הגור אריה, דקודם שנשלמה התורה, אין לדון ק"ו דשמה יש פירכא על הק"ו ממצוות העתידות להאמר. וצ"ע קצת מגמ' זבחים (דף קא). דאהרן אמר למשה דאי בקדשי דורות, ק"ו ממעשר הקל, ע"ש. ואז היה שנה שניה לצאת ישראל ממצרים, ועם כל זה דנו ק"ו.

והנה בגור אריה כתב תירוץ נוסף על קושיית תוס' הנ"ל, דנהי דק"ו ניתן לידרש, מ"מ לא ניתן לידרש ק"ו לתלמיד לפני רבו, דיש לו לישאל לרבו, ומשה רבינו תלמיד לפני רבו ה' הוא השי"ת, ולכן נקרא זה שעשה 'מדעתו' עכ"ל. ויש להוסיף, שהרי כתבו בטעמא דאין עונשין מן הדין שהוא מחשש שמא יש פירכא על הק"ו, ועל כן כיון דמסופקין בכל ק"ו שמא יש עליו פירכא ואינה נודעת, לכן רק אנו שאין בידינו לשאול, א"כ הרי אי אפשר לנו רק לעיין כפי כח שללינו, ואם אין אנו מוציאים פירכא, שפיר יש לנו לדון לפי הק"ו אף דיוכל להיות שיש עליו פירכא, משא"כ משה רבינו שהיה יכול לשאול להשי"ת, שפיר היה לו לשאול

אם אין פירכא על הק"ו, אחרי דכל ק"ו הוא מסופק בפירכא אף כשאינה נודעת, ועל כן כיון שלא שאל, נקרא זה שפיר שדן 'מדעתו'.

לע"נ הגר"ר נתן נטע ב"ר אשר נוסקין זצ"ל י"א צ"ט ט"ו סבת

ויענו כל העם יחדיו ויאמרו כל אשר דבר ה' נעשה. ודקדק הרבי רבי בונים ז"ע, דהיה לו לומר 'אעשה', דמה יכול אחד לדעת מה שבלב חבירו אם רוצה כמוהו או לא. ולענ"ד דהכונה, לפי שידעו שיש מצות בתורה שאי אפשר לאחד לעשותם כולם, דאם אינו כהן איך יקיים מצות שבכהונה וכיוצא בזה,

לע"נ הרה"ק ד' לוי יצחק ב"ר ישראל גוטערמאן מסיוראטשין זצ"ל י"א צ"כ כ"ג סבת

אל תגשו אל אשה. אמרו במסכת שבת (דף פז): משה רבינו פירש מן האשה, מאי דריש, נשא קל וחומר בעצמו, אמר ומה ישראל שלא דברה שכינה עמהן אלא שעה אחת, וקבע להן זמן, אמרה תורה 'והיו נכנים וגו' אל תגשו, אני שכל שעה ושעה שכינה מדברת עמי, ואינו קובע לי זמן, על אחת כמה וכמה.

בשורה טובה

שוב יצא לאור הספר המכובד ביותר

חלת לחם על הלכות חלה - ברכת הבית על מסכת חלה

במהדורה מפוארת בתכלית ההידור והיופי

אפשר להשיג הספר בחנויות הספרים המובחרות
הפצה ראשית: עם הספר - ר' בנימין לעווין
והרב יצחק מיטניק שליט"א 347-322-0000

ביום. ויש לבאר מדוע רק דיני ממונות גומרין בלילה, ואילו דיני נפשות וגם קידוש החודש גומרין רק ביום.

אך ביאור הענין הוא, דכלל בדיני שהדין הוא ביום ולא בלילה (כדילפינן בסנהדרין לד:), אך בדיני ממונות עיקר הדין הוא תחילתו, היינו קבלת העדות שצריכה להיות בב"ד דוקא מהעדים המעידים על המעשה, וגמר הדין הוא רק גילוי וברור ההלכה לפי המעשה. שהרי בדיני ממונות אם תפס התובע אחר קבלת עדות קודם גמר הדין, תפיסתו תפסה, ואין מוציאים ממנו, כיון שמעשה המלוה או מעשה הגנבה מטיל עליו החיוב, והרי יש כאן כבר עדות שהיה מעשה מחייב כזה.

אבל בדיני נפשות, אם מי שהוא הרג את הרוצח אחר קבלת העדות קודם גמר הדין, הוא נהרג עליו. (ע' מכות ה. בתוד"ה דבעידנא), והיינו משום שכל זמן שלא גמרו דינו למיתה, אין עליו דין מיתה, ולכן גם גמר הדין הוא כמו תחילת הדין ועיקר הדין, וכל שהוא עיקר דין

צריך להיות ביום ולא בלילה, ולכן בדיני נפשות תחילת הדין וגמר הדין אינם אלא ביום, אבל בדיני ממונות שהעיקר הוא קבלת העדות על המעשה, תחילת הדין הוא ביום, אבל גמר הדין גומרים אפילו בלילה.

וקידוש החודש ג"כ צריך להיות דוקא ביום, כי קידוש החדש בב"ד תליא מילתא, ואינו כדיני ממונות שהדיינים מגלים שם שכך הוא הדין לפי המעשה, דבקידוש החדש באמירתם 'מקודש החדש' נעשה הדבר, שהרי אם נמצאו העדים זוממין, אין גמר דינם בטל והחודש מקודש, הרי דאינו תלוי בהגדת העדות, אלא דאמירת הדיינים 'מקודש החדש' הוא עיקר הדין, ודין אינו אלא ביום.

ויעמוד העם על משה. מכאן רמז להא דתניא בתוספתא (סנהדרין פ"ד ה"ב) בהלכות כבוד המלך 'כל העם עומדין והוא יושב', דהנה כתיב בקרא 'ויעמד

העם על משה מן הבקר עד הערב', ואפילו אלה שהיו ממתנינים עד שיבא התור שלהם לעמוד למשפט, היו עומדים ולא ישובו, משום שמשם רבינו היה מלך, ולכן דדקדק הכתוב 'ויעמד העם על משה', 'על' היינו בשביל משה שהיה מלך, כמו דכתיב 'כי עליך הרגנו כל היום'.

לזכות מ.ב.פ.ר. להצלחה בכ"ע

התגלות האדמו"ר הקדוש מרדומסק ה"ד במערת רשב"י. סיפור מהגה"ק מרן רבי משה מרדכי בידרמן זצ"ל האדמו"ר מלעלוב, וחקרתי סיפור זה אצל אחד מבניו האדמו"רים שליט"א, והוא אמר לי שזהו סיפור נכון מאד, ואמרת להביא המעשה:

בזמן השואה בשנת תש"ב שהנאצים ימ"ש כבר רצו להשמיד יהודי ארץ ישראל, שכבר התפרסם בעתונים של הנאצים ימ"ש התכנית שבעוד זמן יגיעו לכאן, התפללות בא"י כבר התחזקו מאד, והרבי מלעלוב נסע יחד עם שמשו לציונו של ר' מאיר בעל הנס בטבריה, משך ארבעים יום התפלל והתחנן לפני

על כן אמר יחדיו כלל ישראל 'נעשה', נוכל לקיים כל המצות. אבל אם היו משיבים 'אעשה', היה שקר, כי איך יוכל לקיים מצות 'יום כשאיין לו אחים, או שיש לכולם בנים, וכן גירושין כשלא מצא בה ערות דבר.

עוד יש לומר על פי אומרם (נדרים ח:): דלעתיד לבוא הקב"ה מוציא חמה מנרתיקה, צדיקים מתרפאין בה, ורשעים נידונין בה. ופירשו המפרשים דהכוונה, שאז יהיו מגולים המחשבות, כמו עכשיו שמגולים דיבור ומעשה, שרואים ושומעים כל אחד מעשה ודיבור של חברו, ולעתיד לבוא ידעו כל אחד מחשבות חברו גם כן. ולכן צדיקים שהולכין במחשבות קדושות, יהיה להם תענוג מה שהכל יהיה מגולה, משא"כ הרשעים שהולכים תמיד במחשבות פגול גזילה גניבה וכו', עכשיו בעוה"ז שאין איש יודע מה שחושב חברו, יכולין לטעות בהם ולהתחבר עמהם, משא"כ לעתיד לבוא כשידעו הכל מחשבותם, יתרחקו מהם ויסבלו דין קשה מזה. והנה במתן תורה הגיעו בני ישראל למדריגת דלעתיד לבוא כאומרם: אל תקרי 'חרות', אלא 'חירות' ממלאך המות ומיצר הרע, ולכן ידעו מחשבות, והיו יכולים להשיב

'נעשה' שכל אחד ידע שחבירו הסכים גם כן, ואפילו קודם קבלת התורה, ע"י ההכנה זכו לזה, כדברי בעל ההגדה 'אילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה דינו', דכבר היו מזוככים כל כך שכליותיהם נובעות תורה כאבותינו הקדושים.

וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר. 'וידבר' משמעותו לשון קשה, 'אלקים', מידת הדין. והכוונה כשהצדיק רואה של דינים קשים ח"ו, העצה 'את', יעסוק בתורה הקדושה (אותיות א-ת) לשמה בדביקות, עיד"ז יפעול 'כל', יחוד במדות, ד'כל' רומז למדת היסוד, צדיק יסוד עולם העושה זווג ויחוד במדות הקדושות ויתעוררו רחמים וחסדים, 'הדברים האלה' שכל הדינים הקשים יתהפכו 'לאמר', ללשון רכה. ועוד ד'לאמר' צירוף 'לא מר', שלא יהיה שום מרירות לבני ישראל, אמן כן יהי רצון.

זכור את יום השבת לקדשו. ראשי תיבות של תיבות אלו בגימטריא נ"ג. ויש לומר דהכוונה על פי אומרם לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הציבור, ויש נ"ג פרשיות בתורה, וצריך על כל פנים לזכור שביום השבת ישלים פרשת השבוע. או יאמר על פי אומרם דשבת הוא מעין עוה"ב, על כן נרמז בראשי תיבות ג"נ, דאמרו חז"ל דגן אחד מששים בעדן.

לע"ג הג"ר חיים ישראל בעלסקי ב"ר דוב זצ"ל יא"צ י"ט
ש"ט

ושפטו את העם בכל עת. אמרו בסנהדרין (דף לב:): דיני ממונות דנין ביום וגומרין בלילה, דיני נפשות דנין ביום וגומרין ביום. ואמרו שם (דף לד:): מנהגי מילי דדיני ממונות גומרין בלילה, א"ר חייא בר פפא, דאמר קרא 'ושפטו את העם בכל עת'. ופירש"י 'עיקר משפט היינו גמר דין'. והנה אמרו ב"ה (דף כה:), דגמר דין בקידוש החדש הוא כתחילת דין בדיני ממונות ואינו אלא

אפשר להשיג הספר בחנויות הספרים המובחרות
הפצה בארץ: גיטלר. הפצה בחו"ל: לעווין
ליתר פרטים: eytauber@gmail.com

הקב"ה שירחם על בניו היושבים בארץ ישראל. אחרי זה המשיך הרבי מלעלות עם שמשו למירון לציון של רבי שמעון בר יוחאי, ושם המשיך בתפלות נוראות לפני הקב"ה שיצילנו מהיטלר והנאצים.

יום אחד היה הרבי מלעלות במערה, ואילו המשמש ישן באולם לפני ציונו של רבי אלעזר, פתאום הגבאי של הרבי שומע קולות שמדברים שני אנשים, השמש לא יודע מה קרה, מפני שאף בן אדם לא נכנס למקום, הוא התקרב אל המערה, אז הוא ממש שומע שתי קולות, ואח"כ השמש החל לילך לעבר המערה, אבל הרבי מלעלות הקדימו והלך לעבר השמש, ואמר לו: היודע אתה מי היה פה במערה? והרבי מלעלות אומר לו: הרה"ק רבי שלמה חנוך הרבי מרדומסק, דמותו זרחה מאוד באור גדול עד שהיה קשה להסתכל בו.

והרבי מלעלות אמר עוד: תמיד ידעתי שהרדומסקר גדול מאד, אבל לא ידעתי שעד כדי כך. ואמר עוד: שאלתי אותו מדוע מאיר פניך כל כך? והשיב לי משום שהרגו אותי על קידוש ה'.

ימים אחדים לאחר מכן נפגש השמש עם אחד מחסידי רדומסק, ושאל אותו אם נכון שהרבי מרדומסק נהרג, והוא רצה להרביצו על זה, אבל אחרי שעברו כמה חדשים התברר שבאמת הרבי מרדומסק נהרג אז כבר על קידוש ה', ובאותו יום נפגש עם הרבי מלעלות.

והנה אחר ארבעים יום שהרבי מלעלות היה במירון והתפלל עבור עם ישראל היושב בציון, חזר לירושלים והרגיע את האנשים החסידים הסובבים אותו, ואמר לא לחשוש, ובקרוב מאד יפלו הנאצים הצוררים ימ"ש, ומאז והלאה התחיל היטלר ימ"ש ליפול ולקבל מהלומות, וקיבל מכה אחר מכה עד שנפלה והתמוטטה כח הנאצים ימ"ש.

הבטחת האבני נזר זי"ע

'אם ילמדו בספרים שלי, אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי ממש כמו בחיים'

מתכוננים אנו להוציא לאור עולם ספר
'הגדרות אבני נזר על התורה'
ליקוט מגליונות 'מליצי יושר'

מי שרוצה להנציח שמו בהספר,
או לזכות להבטחת בעל האבני נזר זי"ע,
יתקשר למערכת
gilyonmy@gmail.com 732-510-0560

מוסרי הג"ר אלחנן יוסף הרצמאן זצ"ל

'מבטיח אני להעושים לטובת נשמותי' אלחנן יוסף בן שמואל וצפוריה,
להתפלל בעדם שיהיה נפקד בכל מה שצריך במהרה דידי'

אנו יודעים שבשטח הרפואי יש כללים ברורים כיצד צריכה להיות תמונת המבנה הפנימי של האדם, מצב האברים, מחזור הדם הסוכר וכיוצא בהם, וכשאדם בא אל הרופא, אין הרופא מסתכל על בגדיו היפים, את כל אלה הוא מצוה להפשיט ככלי אין חפץ בו, את גופו הוא מכניס למכונה שעושה צילום, ולוקח ממנו דם לבדיקה.

ואת המכונה אין לרמות, ולפי מה שהצילום מראה, כך היא אבחנת המחלה, והתרופה ניתנת לפי אבחנת המחלה, וכל כמה שרופא מצליח יותר באבחנה המדויקת של המחלה, כן פרסומו גדול יותר, והכל רצים ומחזרים אחריו, כך הדבר בבעיה הגופנית של האדם.

אבל לא כן הדבר לדאבון לב בבעיה הרוחנית שלו, כאן ישנם רבים ששונאים אבחנה מוסרית למחלתם הרוחנית, והם בורחים כמפני אש מהיכרות האמת, ואם יודעים הם במי שמכיר בהם ובחולשותיהם, הם בורחים מפניו כמפני סכנת חיים.

וכמו שבמחלה גופנית אנשים אינם חסים על ממונם וזמנם, וטסים באוירונים עד קצה העולם לבקר אצל רופאים שיוודעים למצוא את אבחנת המחלה, והם מכירים להם טובה על כך, כן הדבר להיפך במחלה רוחנית, בורחים לקצה העולם כדי להתרחק מזה שיוודע את האמת על המגרעות הרוחניות שמא יכיר את האבחנה הנכונה ויציע מזור ותרופה למחלה על ידי תוכחתו ומוסרו.

***

ריב יכול לפרוץ רק בין שנים, וכשאחד משים עצמו כתולעת, אז השני נשאר לבד, ועם עצמו לא יוכל לריב, כי זאת היא הדרך להבליג עד שוך הסערה, ולא ללבות את אש המריבה, לא לתת מדרך רגל בבית לאלה שאוהבים להפיח מדנים להצית אש של מחלוקת יהיה מי שיהיה אפילו שאר בשר הקרוב ביותר.

מאמר מספר צפנת פענח להרה"ק מופת הדור רבי אליהו גריידיץ זי"ע שכתב

דמסוגל מאמר זה להניצל מאויבים

וז"ל: וכפי הזריעה (-לכוין בתפילה הכוונות שכתוב במאמר זה) יש לילך בטח שכן יהיה בעזרת השי"ת הצמיחה מזה. ואולי יהיה סיעתא דשמיא שיהיה עוד הרבה תועלת יותר ממה שאני משער, ויקיים בזה כעין מה דכתיב 'ויזרע יצחק בארץ ההוא וימצא בשנה ההוא מאה שערים ויברכה ה'.

[אות י"ח]: ורואה אני צורך להעתיק לשון רבינו בחיי עה"פ 'לכה ארה לי יעקב', וז"ל: הזכיר שני שמות 'יעקב' ו'ישראל', ומכאן [שהמקלל] שצריך לקלל בכל שמותיו של מי שרוצה לקלל, וגם שיקלל במדת יום ובמדת לילה, וזה שסמך מיד 'מה אקוב לא קבה אל', ולא אמר 'זעם', [דהול"ל 'מה אקוב לא זעם קל', ולא יצטרך לומר 'מה אזעום לא זעם ה']. כענין שכתב 'ואל זעום בכל יום', [אלא נקט שני לשונות של 'קבה', ו'זעם' לרמז לשתי המדות, מדת יום ומדת לילה] וכו'. וכן יצטרך לראותו בעיניו, כי יועיל הרבה לחול בו קללתו בעת ההבטה, ומפני זה העלה בלק את בלעם למקומות הגבוהים בכל פעם ופעם. ובענין הברכה ג"כ, כשירצה לברכו צריך הוא שיזכיר שמותיו, כענין שכתוב שם 'מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל', עכ"ל. מכל אלה חזינן דיש דוקא להזכיר שמו, או לפחות אם הוא בנוכח, להביט עליו.

[אבל א"כ שצריך לראות שמו של השונא, או לראות פניו, א"כ מה הועיל בזה רבה בר בר חנה במאמרו, הלא] זה דבר רחוק [שהיה תועלת] [במה] שגילה [כאן רבה בר בר חנה במאמרו כאן] של נחותי ימא, כי לרוב אינו בא [השונא] לנוכח אצלו, וגם יש פעמים שאינו יודע שמו.

אבל כשנדייק לשון המאמר 'ומחינן ליה', ולא פרט 'ומחינן להגלא', כמו בגמ' אח"כ ('בין גלא לגלא'), שמזכיר שם הגל בכל פרט. בשלמא בהא דר' עקיבא (בימות קכא). שאמר: 'על כל גל וגל שעבר עלי, נענתי לו ראשי', שם ודאי אין הכרח לומר 'נענתי להגל ראשי', כיון שתפס לשון זה [של 'גל'] עתה בלי הפסק מאמר אחר, [לכן אין צורך להוסיף שוב תיבת 'גל'], משא"כ כאן [דאע"ג שהזכיר בתחילת המאמר 'האי גלא', מ"מ כיון] שהוא בהפסק [כל] מאמר, הוי ליה לחזור ולהזכיר 'הגל'. אלא אשמעינן בזה, שבכח השמות האלו, הוי גבורת (-הצלחת) הענין בכל אופן שיעשה, [דגם אינו מזכיר שם השונא, וגם אם אינו רואה השונא, מ"מ בכח שמות האלו יעשה תפילתו פירות, ולכן לא אמר 'ומחינן להגלא', דאז היה משמע דצריך לראות השונא או להזכיר שמו, אלא נקט] תיבת 'ליה', [והכוונה הוא, שיעשה] כפי שאפשר, אם [השונא הוא] בנוכח - ודאי יאות, ואם [אפשר] להזכיר שמו - ודאי יאות, ואם [אפשר לו] רק להעמיד [השונא] כנגד עיניו כאילו היה לפניו - ג"כ יאות. [המשך בשבוע הבא].